Partea introductivă
Dosarul nr. 2-24671/2023
2-23170025-12-2-29112023-1

HOTĂRÂRE
În numele Legii

04 iulie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul Svetlana Cușnir
grefierul Antonina Sicorschii

examinând, în sediul instanţei, în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Burlacu Silviu către Olar Maria cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului moral,

Partea descriptivă

c o n s t a t ă:

La 28 noiembrie 2023, Burlacu Silviu a depus cerere de chemare în judecată către Olar Maria cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii a indicat că, subsemnatul Burlacu Silviu, în calitate de avocat, la 20 octombrie 2023, a fost abordat și filmat live (în direct, ulterior postat) de cetățeanca Olar Maria, în intervalul orelor 09:30-10:30, aflându-se în sediul Inspectoratului de Poliție Botanica, amplasat în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă 9/3.

A fost realizată o înregistrare video, în care se aduc acuzații denigratoare și ofense avocatului Silviu Burlacu și profesiei de avocat.

Respectiva înregistrare a fost efectuate în regim online (direct), iar apoi postată pe pagina de facebook:

- Olar Maria – https://www.facebook.com/olar.maria.31 (Video din 20.10.2023, ora 10:10, https:// www.facebook.com/100015294870004/videos/168187177625060/);
- Masha Olar – https://www.facebook.com/masha.olar; (Video din 20.10.2023, ora 10.04, https:// www.facebook.com/100015294870004/videos/168187177625060/);

- Вадим Лупу - https://www.facebook.com/tavane.extensibile.ro.md. (Video din 20.10.2023, ora 10.10, htttps://www.facebook.com/100015294870004/videos/1681871775625060/).

Video efectuat în mun. Chișinău, sectorul de Poliție Botanica, str. Cuza Vodă 9/3 - video intitulat: „avocatul (10 stuci) Burlacu Silviu. Filmuletul este de pe timpul lui Popov și Stoianoglo. Le-a dat filmuletul".

Înregistrarea video în cauză conține informații false, denigratoare, calomnioase și cu un conținut necenzurat în adresa avocatului Silviu Burlacu și profesiei de avocat.

A menționat că înregistrarea video publicată la care a făcut referire mai sus a fost intitulată cu un conținut detractat:

- avocatul (10 stuci) Burlacii Silviu. Filmuletul este de pe timpul lui Popov și Stoianoglo. Le-a dat filmuletul.

Analizând conținutul acestei înregistrări video, a constatat că cetățeanca Olar Maria, a adus avocatului Silviu Burlacu și profesiei de avocat un șir de învinuiri și ofense, ce nu corespund adevărului. Prin urmare, acestea exced limita bunului simț și nu pot fi tratate drept judecată de valoare.

A precizat că în expunerile și postarea publicată de către dna Olar Maria a fost descris un eveniment/proces, însă, până la momentul de față pârâta nu a prezentat careva dovezi cu privire la veridicitatea celor indicate în publicarea sa.

A susținut că în cazul de față informația a fost redată utilizându-se expresii necenzurate, care vorbesc despre un eveniment/acțiune care prin urmare, nu poate fi caracterizat drept conținând fapte.

A menționat că prezenta cerere este susținută de faptul că aserțiunile din cadrul înregistrărilor video, în partea ce vizează pe avocatul Silviu Burlacu, sunt totalmente false și lezează demnitatea, onoarea și reputația profesională a sa, care sunt valori supreme protejate, atât de legislația națională, cât și de cea internațională. Or, cet. Olar Maria, a lansat informații cu un caracter acuzator fals, lipsite de substrat factologic, care poate fi ușor verificate prin efectuarea solicitărilor de rigoare la autoritățile corespunzătoare, care dețin aceste informații.

Dezvăluirea informațiilor faptice puse la baza acestei sesizări, este conținutul propriu zis al mesajelor verbale ale cet. Olar Maria, care în urma difuzării pe profilul său de facebook, au fost răspândite atât în spațiul public, cât și în spațiul on-line - mesaje verbale ale acesteia au adus la defăimarea avocatului Burlacu Silviu, lezând astfel și profesia de avocat *in Stricto sensu,* onoarea demnitatea, reputația profesională și imaginea avocaturii din RM.

Afirmă că, mai mult ca atât, avocatul Silviu Burlacu la acel moment era cu clientul său care îi reprezenta interesele, fapt ce a influențat negativ asupra imaginei sale.

Pentru a face o paralelă asupra faptului că cet. Olar Maria expune faptul că are

dreptul la exprimare, este important de analizat că dreptul cu privire la libertatea de exprimare oferă protecție împotriva uzului de fals, împotriva judecății de valoare fără substrat factologic, instigarea la ură, violență, discreditare etc.

În contextul videoului efectuat în mun. Chișinău, sectorul de Poliție Botanica, str. Cuza Vodă 9/3 - video intitulat: „avocatul (10 stuci) Burlacu Silviu. Filmuletul este de pe timpul lui Popov si Stoianoglo. Le-a dat filmuletul", divuzat în regim online (direct), iar apoi postat pe pagina de facebook, la adresele sus-indicate, reclamantul a menționat că:

- Olar M. *(min.0 0.00-00:13 sec)* - Acesta și porecla o are 10 *ștuși, fără 10 ștuși* el nu face nimic Burlacu S**.** *(min. 00.15 sec)* - Conectează la telefonul propriu un video care a fost publicat pe rețeaua YouTube, video în care Olar Maria face crize de isterie și jignește colaboratorii de poliție.

- Olar M. *(min. 00.30 -00:36 sec) - Aista* se numește avocat, 10 *ștuși* Burlacu, banditoiu de la Soroca, împreună cu Pașa, îs cu Pașa dint-un sat banditoiu,.. da a ta mafie....al de tine, tu ești vor v'zacone...uăi, tu ești fix v'zacone, toată pornografia ta de pe tine. Iată aista m-o dat și în civil, și în contravențional, umnicu ista, 10 ștuși, aista se numește 10 ștuși, fără 10 ștuși nu te apropii de dânsul, Burlacu din Soroco, asta-i mafia din Soroca, cu Pașa împreună (zîmbete isterice), al de tine, Hlopețchii, v-o venit rândul vostru *(min. 01:37 sec)* Intervine un colaborator al instituției, pe motiv că cet. Olar Maria avea un caracter isteric, a avertizat-o să facă liniște.

Olar M. *(min. 01:45- 03:05 sec) - Stai și fași,* este uniunea avocaților, eu am să-ți arăt ția, te-ai jucat până acum că Popescu *ții drug, Popescu îi drugul tău....distribuiții, al de 10 ștuși Burlacu.... (face* referire despre video care îl difuzează Burlacu Silviu, precum că ar fi date cu caracter personal și este preluat din careva dosar - menționăm că video unde cet. Olar Maria face crize de isterie și jignește colaboratorii de poliție a fost preluat de pe YouTube.^ *bandiuganule, 10 ștuși, bandiuganule, ditribuiții Burlacu, feriți vă de așa avocat, că eu am să vi arăt în fiecare zi....amuș* plângere la Uniunea Avocaților, la Procuratura Anticorupție... *vă mântui eu pe toți.* Am venit la Botanica....(discută cu colaboratorii din instituție);

Olar M. *(min. 03:07- 04:02 sec) Iatel 10 ștuși.., rezolvă amuș pațanu tăt aiși la* Botanica...iaca așa nimeresc peste bandiți... aista îmbla la protest cu Hlopețchii, Dorin Popescu cu care mă judec acuma.... (face referire la date cu caracter personal vis-a-vis de video care l-a prezentat av. Silviu Burlacu ca formă de răspuns la acțiunile cet. Olar Maria, fapt prin care este evident că cet. Olar Maria este o persoană provocătoare, publică și editează videouri, însă imagini cu adevărata persoană se arată foarte deranjată);

Burlacu S**.** *(min. 04.03 - 04:06 sec)* Filmulețul dat este în YouTube;

Olar M. *(min. 04:06- 04:34 sec)* ...iaca aista 10 ștuși, 10 ștuși, fără 10 ștuși el

nimica nu rezolvă, aista-i mafia de la Soroca, te duci la dânsu în sat și tot satul se teme de dânsul..;

(deja cet. Olar Maria în discursul său vorbește de A. Stoianoglo, Popov etc...)

Olar M. *(min. 06:15- 06: sec)* *Acest avocat m-o dat în 2 civile și contravențional, să-mi cer scuze publice de la dânsul..,* cet. Olar Maria este chemată de un colaborator.... iar pe fundalul discuțiilor comunică la urmăritorii săi să distribuie video care îl efectuase live;

- cet. Olar Maria continuă să vorbească, să aducă diverse acuzații neîntemeiate, cu scopul de a ofensa, denigra nefontad imaginea av., Burlacu Silviu.

Astfel din conținutul mesajelor enunțate, ca și din obiectivul urmărit de „autorul- protagonist", se constată că cet. Olar Maria vădit și premeditat cu bună știință a răspândit în public atât informații neveridice, cât și fapte, relatări false cu privire la cele invocate.

Tot ce a relatat este fals și lipsit de substrat factologic, fiind relatat doar din perspectivă narativă, pur mincinoasă și calomnioasă, însoțite de acțiuni ilegale și inadmisibile, prin care s-a intenționat denigrarea demnității, onoarea, reputația profesională.

În consecință a „condamnat" moral și profesional atât imaginea personală a lui Burlacu Silviu, cât și imaginea profesională în calitate de avocat, dar și la general profesia de avocat, reflectând aceste acte denigratoare către opinia publică cât și către colegii de breaslă, în fața tuturor celor cu care interacționează.

Sau avocatul în limita atribuțiilor sale trebuie să fie înjosit, batjocorit, învinuit, ponegrit, calomniat asupra faptului că reprezintă interesele clientului său. Iar prevederile art. 53, 54 din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură prevăd expres drepturile și obligațiile avocatului, fapt pe care Silviu Burlacu în calitate de avocat mereu 1e-a respectat. Or, înfăptuirea dreptului la apărare reprezintă o crimă.

Într-o accepțiune largă, dreptul la apărare cuprinde totalitatea drepturilor și regulilor procedurale ce pot fi folosite de o persoană pentru materializarea apărării împotriva învinuirilor și acuzațiilor ce i se aduc, sau tentativelor de încălcare a drepturilor, precum și posibilitatea de a-și valorifica cererile.

Astfel în viziunile nesănătoase ale cet. Olar Maria, fiecărui avocat, îi pot fi imputate fără motive și dovezi calomnii care îi lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională și imaginea, prin răspândirea publică a informațiilor calomnioase.

La scurt timp în urma celor publicate, impactul a fost următorul: video distribuit a înregistrat 3 K (trei mii) vizualizări, 68 (șaizeci și opt) comentarii.

La capitulul comentarii este evident faptul că în urma falsurilor și denaturărilor expuse de către cet. Olar Maria, cetățenii au reacționat cu mesaje

înjositoare, sub limita bunului simț, ofense și injurii, care incită la ură și înjosirea profesiei de avocat, a întregului sistem judiciar, atât cât și imaginea avocatului Silviu Burlacu.

Pe numele avocatului Silviu Burlacu nu au fost înregistrate careva plângeri la comisia de etică și disciplină, nici careva sancțiuni.

În continuare reclamantul privind procedura prealabilă și termenii la procedura prealabilă a menționat că, având în vedere că, reclamantul a aflat despre informația defăimătoare publicată, la data de 20.10.2023, respectiv cererea prealabilă se înaintează până la data de 10.11.2023 inclusiv.

Astfel, termenii privind expedierea unei cereri prealabile au fost respectați de către reclamant, ori cererea prealabilă a fost expediată la data de 01.11.2023, drept dovadă este avizul de recepție anexat la cererea de chemare în judecată.

A mai menționat că potrivit legislației în vigoare, informațiile defăimătoare a căror veridicitate nu este dovedită cu certitudine se recunosc a fi false.

Conform art.2 din Legea nr. 64, fapt reprezintă eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită.

Astfel, luând în considerare cele expuse supra, conform art.117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Art.12 alin. (1) din Legea nr. 64 prevede că, orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni sau contravenții este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Adică, pârâta urmează a demonstra faptul că informațiile răspândite de acesta intenționat sunt adevărate.

Astfel, Obligația probațiunii în judecată: Regula generală pentru examinarea pricinilor civile stabilește că fiecare parte a procesului este obligată să-și probeze afirmațiile și poziția sa, circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu prevede altfel.

Adițional, în conformitate cu art.24 alin.(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, pârâta Olar Maria trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea

ști că prin acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; d) informația răspândită este de interes public.

Reclamantul a susținut că, în aceiași ordine de idei, examinând conținutul mesajelor enunțate, ca și din obiectivul urmărit de „autorul-protagonist", se constată că pârâta Olar Maria, premeditat și cu bună știință a răspândit în public atât informații neveridice, cât și fapte și relatări false cu privire la cele invocate, ceea ce, constituie un fals și este lipsit de substrat factologic suficient, demonstrând caracterul mincinos și defăimătoare al acțiunilor sale ce lezează reputația profesională, imaginea companiei. În consecință, reclamantul a ajuns să fie „condamnat" moral și profesional atât de opinia publică, cât și de potențialii clienți, colegii de muncă ș.a., ceea ce, la rândul său i-a provocat daune morale și materiale considerabile - motive care și îndreptățesc persoana fizică a cărei reputație profesională și imagine a fost de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Totodată, la determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

În sensul Legii cu privire la libertatea de exprimare, defăimarea reprezintă răspândirea informației false care lezează reputația profesională a persoanei juridice. În optica aceleiași legi, prin fapt urmează să înțelegem un eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită.

Făcând referire la prevederile art. 2, 7, 12, 15,16, 17, 18, 19, 26, 24, 29 din Legea nr.64 din 23.04.2010; art. 53, 54 din Legea nr. 1260 din 19.07.2002, art. 1, 15, 16, 19, 21, 1998, 2036, 2037 din Codul civil; art. 5, 7, 22, 38, 80-84, 90, 94, 96, 112, 117, 118, 166, 167 din Codul de procedură civilă; Legea taxei de stat; Hotărârea PCSJ nr.7 din 24.12.20012; art.32, 55 din Constituția R. Moldova; art.10 CEDO, reclamantul a solicitat:

1. Admiterea prezentei cereri de chemare în judecată;

2. Obligarea pârâtului Olar Maria de a dezminți prin intermediul aceleiași surse de publicare a informației defăimătoare indicate în prezenta cerere de chemare în judecată, conform următorului text:

„Prin prezenta, eu, Olar Maria, comunic publicului că informația prezentată de către mine în spațiul online din data de 10.10.2023, în care am adus acuzații și ofense avocatului Silviu Burlacu prin care i-am zis: " "avocatul (10 stuci) Burlacu Silviu, bandit, mafie, hoț", *nu este una veridică și nu corespunde adevărului. În acest context, dezmint cele relatate și prezint scuzele publice de rigoare în speranța că astfel de incidente nu se vor mai repeta."*

3. Obligarea pârâtului Olar Maria de a prezentarea prin intermediul aceleiași surse de publicare a scuzelor publice de rigoare;
4. Obligarea pârâtului Olar Maria la compensarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 1 MDL (un leu);
5. Examinarea în lipsă a cererii de chemare în judecată în cazul în care reclamantul sau reprezentantul reclamantului nu va fi prezent;
6. încasarea cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate de reclamant pe parcursul procesului.

În ședința de judecată, reclamantul nu s-a prezentat, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată, pârâta Olar Maria, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată.

Motivarea

Audiind partea prezentă, apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportându-le la prevederile legale ce guvernează litigiul instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată pentru argumentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probele în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină

circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Art. 130 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluţionarea cauzei.

Concomitent, instanța de judecată consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

În speță, instanța reține că obiectul material al prezentei acțiuni îl constituie declarațiile făcute de către pârâta Olar Maria, în regim online (direct), iar apoi postate pe pagina de facebook, la 20 octombrie 2023, intitulate: „avocatul (10 stuci) Burlacu Silviu. Filmuletul este de pe timpul lui Popov si Stoianoglo. Le-a dat filmuletul”.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a pretins că din postările făcute de pârâtă, următoarele sintagme sunt false și defăimătoare: „Acesta și porecla o are *10 ștuși, fără 10 ștuși* el nu face nimic”; „*Aista* se numește avocat, 10 *ștuși* Burlacu, banditoiu de la Soroca, împreună cu Pașa, îs cu Pașa dint-un sat banditoiu,.. da a ta mafie....al de tine, tu ești vor v'zacone...uăi, tu ești fix v'zacone, toată pornografia ta de pe tine. Iată aista m-o dat și în civil, și în contravențional, umnicu ista, 10 ștuși, aista se numește 10 ștuși, fără 10 ștuși nu te apropii de dânsul, Burlacu din Soroco, asta-i mafia din Soroca, cu Pașa împreună (zîmbete isterice), al de tine, Hlopețchii, v-o venit rândul vostru”; „*Stai și fași,* este uniunea avocaților, eu am să-ți arăt ția, te-ai jucat până acum că Popescu *ții drug, Popescu îi drugul tău....distribuiții, al de 10 ștuși Burlacu.... (face* referire despre video care îl difuzează Burlacu Silviu, precum că ar fi date cu caracter personal și este preluat din careva dosar - menționăm că video unde cet. Olar Maria face crize de isterie și jignește colaboratorii de poliție a fost preluat de pe YouTube.^ *bandiuganule, 10 ștuși, bandiuganule, ditribuiții Burlacu, feriți vă de așa avocat, că eu am să vi arăt în fiecare zi....amuș* plângere la Uniunea Avocaților, la Procuratura Anticorupție... vă *mântui eu pe toți.*”; „*Iatel 10 ștuși.., rezolvă amuș pațanu tăt aiși la* Botanica...iaca așa nimeresc peste bandiți... aista îmbla la protest cu Hlopețchii, Dorin Popescu cu care mă judec acuma....”; „...iaca aista 10 ștuși, 10 ștuși, fără 10 ștuși el nimica nu rezolvă, aista-i mafia de la Soroca, te duci la dânsu în sat și tot satul se teme de dânsul..”, „iaca aista 10 ștuși, 10 ștuși, fără 10 ștuși el nimica nu rezolvă, aista-i mafia de la Soroca, te duci la dânsu în sat și tot satul se teme de dânsul..”; „*Acest avocat m-o dat în 2 civile și contravențional, să-mi cer scuze*

publice de la dânsul..".

Prin urmare, reclamantul consideră că, prin conținutul mesajelor enunțate, cât și prin obiectivul urmărit de „autorul-protagonist", pârâta Olar Maria vădit și premiditat cu bună știință a răspândit în public atât informații neveridice, cât și fapte, relatări false, care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Conform art. 3 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare.

Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei.

Libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, șochează sau deranjează.

Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Având la bază prevederile art.15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat.

Deci, articolul dat presupune că doar persoana care se consideră defăimată poate solicita prin cerere prealabilă autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare

În sensul art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiţii:

a) este falsă;

b) este defăimătoare;

c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Persoana lezată prin răspândirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii:

a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient;

b) au un caracter defăimător;

c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii:

a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică;

b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Așadar, din punctul de vedere al normei sus-specificate, se deduce că Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, diferențiază 3 tipuri de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale, și anume: răspândirea relatărilor false cu privire la fapte; răspândirea judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; injuria.

Conform art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, prin defăimare se înțelege - răspândirea a informației false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputația profesională a persoanei;

- fapt – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită;

- judecată de valoare – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit;

- judecată de valoare fără substrat factologic suficient – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

În context, se reține că, conform jurisprudenței CEDO, cerinţa de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar invocarea probei veridicității în acest caz ar constitui o încălcare a libertăţii de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art. 10 din Convenţia Europeană (cazul *Busuioc c. Moldovei*, cazul *Jerusalem c. Austriei* nr.26958/95).

Totodată se reține că, art. 24 din Legea nr. 64 stabilește că, reclamantul trebuie să dovedească că, pârâtul a răspândit informația, la fel, și faptul că informația îl vizează pe reclamant și este defăimătoare, că informația constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; cât și existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat. Iar pârâtul trebuie să dovedească că, informația nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; informaţia constituie o judecată de

valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; la momentul răspândirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; informaţia răspândită este de interes public.

Conform art.25 alin.(3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relatare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare.

Instanța de judecată atestă că reclamantul Burlacu Silviu a înaintat acțiunea către Olar Maria, prin care a solicitat dezmințirea informației din 20 octombrie 2023, care este falsă și defăimătoare și-i lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestuia.

Din conținutul referinței depuse de Olar Maria, se constată că pârâta în calitate de autor al informației relatată/postată pe rețeaua de socializare Facebook, a relatat informația despre reclamant, indicând că acesta exercită funcția publică de avocat, iar în sensul art. 2 din Legea nr. 64, persoană care exercită funcții publice este persoana fizică care exercită atribuțiile puterii publice (executive, legislative ori judecătorești) sau persoană juridică ce prestează servici de utilitate publică, sau persoană fizică care administrează persoana juridică ce prestează servicii de utilitate publică ori subdiviziuni ale acesteia, astfel activitatea reclamantului, precum și informațiile despre viața privată și de familie prezintă interes public și poate fi supusă criticii.

Totodată, din explicațiile oferite de către partea-pârâtă în ședința de judecată, instanța de judecată atestă că, pârâta Olar Maria, prin informația relatată la 20 octombrie 2023, a exprimat pe lângă opinie și un reproș/reacție din cauza faptului că reclamantul ar deține un filmuleț cu pârâta, filmat de ceva timp în urmă la Inspectoratul de Poliție Buiucani, cum este perchiziționată, înjosită, și de fiecare dată când reclamantul o vede o instigă cu acest filmuleț, dorind să o umilească, să o aducă la tăcere în contextul în care dânsa ca activist civic urmează să facă diferite relatări/postări care reprezintă interes public, așa fiind și în data de 20 octombrie 2023, când reclamantul a întâlnit-o la Inspectoratul de Poliție Botanica.

Aceste afirmații ale părții-pârâte, instanța a fost în imposibilitate să le supună verificării în ipostaza în care reclamantul a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar existența acestui fimuleț se deduce din secvențele videoului de pe stikul prezentat de către reclamant cu titlu de probă, cât și din denumirea acestui vidiou/relatări – „Filmuletul este de pe timpul lui Popov și Stoianoglo. Le-a dat filmuletul”.

Prin urmare, în abordarea celor constatate, instanța apreciază informația relatată/postată la 20 octombrie 2023 ca o judecată de valoare și o formă de

exprimare a opiniei și reproș din cauza activității reclamantului ca avocat şi nu cade sub incidenţa restricţiilor dreptului privind libertatea de exprimare prevăzute la art.10 paragraful 2 Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale. Or, nu cumulează cele trei condiţii necesare pentru a obliga pârâta de a dezminţi informaţia, de a-și cere scuze publice, precum şi repararea prejudiciului moral cauzat în condițiile art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

În același timp, instanța observă că, la caz, informaţia este redată într-un stil pamfletar fiind compatibil cu exercițiul libertăţii de exprimare.

Nu în ultimul rând, este de menționat și acel fapt că, în condițiile în care reclamantul datorită statutului său de avocat trezeşte interesul public, trebuie să fie cu mult mai tolerant la criticile cetăţenilor în adresa sa, deoarece limitele criticii acceptabile la adresa persoanelor fizice, care prestează servicii de utilitate publică sunt mai largi decât pentru persoanele particulare.

Conform art. 32 alin. (1) şi (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Astfel, principiul dat garantează fiecăruia libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin orice mijloc legal posibil. Acesta cuprinde de altfel şi libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informații, ori idei fără amestecul autorităților publice.

Articolul 10 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale statuează că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere.

În sprijinul celor elucidate, instanța de judecată mai reține că, CEDO în jurisprudența sa a statuat că, dreptul la libertatea de exprimare reprezintă unul dintre pilonii de bază ai unei societăți democratice, una dintre condiţiile de bază pentru progresul şi dezvoltarea oricărei persoane.

Astfel, articolul 10 din Convenție se aplică nu doar în cazul „informațiilor” sau „ideilor” inofensive, care sunt percepute favorabil sau care atrag indiferență, dar şi în cazul informaţiilor şi ideilor care şochează, deranjează sau ofensează statul sau o parte din populaţie. Acestea sunt cerinţele pluralismului, ale toleranţei şi ale gândirii libere (broadmindedness), fără de care nu poate exista o „societate democratică”. Aceasta înseamnă că orice „formalitate”, „condiţie”, „restricţie” sau „penalitate” impusă în această privinţă trebuie să fie proporţională cu scopul legitim urmărit (cauza *Handyside v. Regatul Unit*, hotărârea din 7/12/1976, § 49).

Curtea a mai subliniat că fiecare persoană decide modalitatea în care îşi exprimă gândurile în vederea atingerii scopurilor urmărite, deoarece articolul 10 din Convenţie protejează atât manifestarea, cât şi transmiterea şi recepționarea mesajului respectiv (cauza *Sokolowski v. Polonia*, hotărârea din 29/03/2005, § 44).

Pe cale de consecință, instanța de judecată conchide despre netemeinicia cererii de chemare în judecată, urmând a fi respinse pretențiile privind dezmințirea informației false și defăimătoare prin intermediul aceleiași surse de puiblicare a informației defăimătoare, exprimarea scuzelor pentru încălcarea dreptului.

Urmare a respingerii pretenției de bază, instanța va respinge și pretențiile cu privire la încăsarea prejudiciului moral în mărime de 1 (un) leu și a cheltuielilor de judecată, care sunt pretenții subsecvente celei principale.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al RM, instanța de judecată

Dispozitivul

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Burlacu Silviu către Olar Maria cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la data adoptării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Svetlana Cușnir